

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2020-2025

Kotkan kaupunginvaltuusto 17.8.2020

Sisällysluettelo

Aluksi	3
Tiivistelmä.....	4
1 Strategiset lähtökohdat ja visio	4
2 Toiminnan kehys	5
2.1 Katsaus lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta	5
2.2 Kulttuurin julkinen ja yksityinen rahoitus	6
3 Kotkan aikaisempia kulttuurin ohjelmia ja selvityksiä	6
4 Kotkan kulttuuri nyt!	7
4.1 Kulttuurin vastuualueen organisaatio ja toiminta	7
4.2 Kaupunkikonsernin kulttuuriyhtiöt	8
4.3 Muiden vastuualueiden kulttuurinen toiminta ja tukitoiminnot	9
4.4 Kulttuurin vapaa kenttä ja kansalaistoiminta	11
4.5 Taide- ja kulttuurialan koulutus	12
4.6 Kulttuurin tilat	13
4.7 Kulttuuritoiminnan ilmasto- ja kiertotalousnäkökulma	13
5 Nykyisen toiminnan arviointia	13
5.1 Kuntalaiskyselyn tulosten yhteenveto	13
5.2 Kulttuuritoimijakyselyn tulosten yhteenveto	15
5.3 Kulttuurin ja muiden vastuualueiden välisestä yhteistyöstä.....	15
6 Toimenpiteet	16
6.1 Yleistä.....	16
6.2 Toimenpiteet.....	17
Lähteet	22

Aluksi

Kotkan kaupungin edellinen kulttuuriohjelma (Kotkan kulttuurin tiekartta) valmistui 2015, ja sen askelmerkit päättyivät vuoteen 2018. Kotkan kaupunginvaltuusto hyväksyi Kotka 2025 kaupunkistrategian vuonna 2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty. Strategiaan sisällytettiin yhtenä painopisteenä myös kulttuuri. Niinpä myös kulttuurin vastuualueen pitkäjänteisen kehittämisen suunnittelu tuli ajankohtaiseksi. Henkilövaihdosten takia kulttuurin tiekartan päivittämisprosessi päästiin kuitenkin aloittamaan vasta syksyllä 2019.

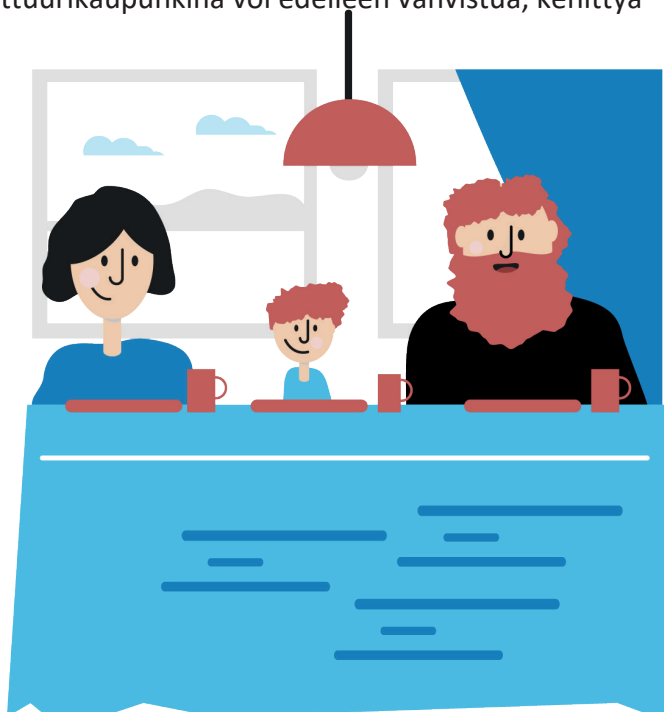
Kotkan elinvoimalautakunta hyväksyi käsillä olevan dokumentin kokouksessaan 2.6.2020 nimellä Kotkan kaupungin kulttuurisuunnitelma, ja kaupunginvaltuusto vahvisti sen 17.8.2020. Elinvoimalautakunnan päätöksellä dokumentin nimi muutettiin 8.12.2020 nykyiseen muotoonsa, Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma. Ohjelma on rakennettu syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana kuntalaisille ja Kotkan kulttuuritoimijoille suunnattujen verkkokyselyjen, eri vastuualueiden kanssa käytyjen keskustelujen, taiteenalakohtaisten keskustelutilaisuuksien sekä verrokkikaupunkien¹ vastaavien ohjelmien aineistojen pohjalta. Ohjelman kehiksenä toimivat Kotkan kaupunkistrategia sekä laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Kotka on Kymenlaakson toiseksi suurin kaupunki, jolla on vahvat ja monipuoliset kulttuuriset perinteet. Kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta ja Maretarium, korkeatasoinen rakennusarkkitehtuuri (mm. Merikeskus Vellamo, Sunilan Aalto-alue, tuleva Kotkan tapahtumakeskus ”Venda”), monasti palkittu Kotkan kansallinen kaupunkipuisto, tapahtumien monipuolinen kirjo (mm. Kotkan Meripäivät, Uuno Klami-sävellyskilpailu, Kymijoen Lohisoitto) sekä laaja ja elinvoimainen kulttuurin yhdistys- ja kansalaistoiminta rakentavat kotkalaista kulttuuria ja kaupunkikuvaa.

Kaupungit ja alueet ovat jatkuvan muutoksen pelikenttiä, ja Kotka on muun Kymenlaakson tavoin käynyt ja yhä käymässä läpi suurta rakennemuutosta. Minkälainen on tulevaisuuden kaupunki ja kaupunkilainen? Mitä muutoksia teknologiset muutokset tuovat taiteen ja kulttuurin sisältöihin ja palvelujen tarjontaan? Mihin suuntaan kulttuuripalveluja pitäisi kehittää niin, että ne tukisivat kotka-laisten hyvinvointia ja viihtymistä, ja sitä kautta kaupungin vetovoiman ja elinvoiman kasvamista?

Tähän kulttuuriohjelmaan on koottu näkymiä nykyhetkeen ja tulevaan. Se sisältää suunnitelmia kulttuurin vastuualueen sisäiselle kehittämiselle sekä visioita kaupungin eri toimialojen sekä kansalaistoiminnan lisääntyvästä yhteistyöstä. Esiityksen lopun toimenpiteet vuosille 2020-2025 linjaavat näkemystä, jonka kautta Kotka perinteikkäänä kulttuurikaupunkina voi edelleen vahvistua, kehittyä ja kasvattaa elinvoimaansa.

Tomi Purovaara
Kulttuurijohtaja

¹ Jyväskylä, Helsinki

Tiivistelmä

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2020-2025 perustuu Kotkan 2025 kaupunkistrategian linjauksiin, ja se toimii kaupungin kulttuuritoiminnan strategisen kehittämisen pohjana.

Ohjelmassa listatuilla toimenpiteillä pyritään tukemaan kotkalaisten taiteen ja kulttuurin tekijöiden toimintaedellytyksiä sekä Kotkan tunnettuutta kulttuurikaupunkina, edistään siten kaupungin elin- ja vetovoiman, yrittäjyyden sekä kaupunkilaisten viihtyvyyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistumista.

Ohjelmaan listatut toimenpiteet jakautuvat kahdeksaan ryhmään, jotka ovat 1) organisaatio ja yhteistyö, 2) tiedotus ja viestintä, 3) kaupungin oma kulttuuritoiminta, 4) kaupunkikonsernin kulttuurilaitokset, 5) taiteenalakohtaiset toimenpiteet, 6) talous, 7) tilat, 8) saavutettavuus. Kaikki toimenpiteet löytyvät suunnitelman sivuilta 16-20.

Seuraavassa poimintoja toimenpiteistä:

Kulttuurin ja muiden vastualueiden välistä työnjakoa selkiytetään, ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä lisätään. Edistetään kaupunkilaisten osallisuutta säännöllisillä keskustelu- ja ideointikokouksilla.

Perustetaan kaupungin ylläpitämä, kulttuurin tapahtumista kootusti kertova verkkopohjainen tiedotus- alusta, ja tehostetaan kulttuuritapahtumia koskevaa sosiaalisen median viestintää.

Lisätään Kotkan kulttuuritoiminnan alueellista ja valtakunnallista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta verkosto- ja hankeyhteistyön kautta. Kehitetään Kotkan Meripäivien organisaatiota ja sisältöjä pitkäjänteisesti. Tuetaan paikallisen tapahtumalan kehittymistä neuvonnalla ja tuotannollisella tuella. Varmistetaan kirjaston nykyisten ja tulevien toimitilojen toiminnallisuus ja saavutettavuus. Kehitetään Kymenlaakson museota paikallisena ja alueellisena kulttuuriperinnön vaalijana ja taidemuseotyön toimijana.

Lisätään Kaupunginteatterin, Kymi Sinfoniettan ja Märetariumin välistä toiminnallista yhteistyötä, sekä yhteistyötä kaupungin muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

Nostetaan Kotkan taide- ja kulttuuritoiminnan strategisen kehittämisen painopistetaiteenaloiksi musiikki, elokuva ja kuvataide. Tuetaan kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä ja koordinaatiota. Turvataan kulttuurin vastualueen yksiköiden ja kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten rahoitus. Nostetaan kaupungin kulttuuriavustusten määrää pitkäjänteisesti. Kehitetään kaupungin kulttuuriavustusten jakoperusteita edelleen. Otetaan käyttöön kulttuuriavustusten sähköinen hakujärjestelmä. Panostetaan ulkopuolisen kulttuurirahoituksen hankintaan kaupungin omille ja yhteistyöhankeille pitkä-jänteisesti ja suunnitelmallisesti. Vahvistetaan kaupungin omistamien kulttuuritilojen erilaisia pro fiileja. Selvitetään Kyminsuun hyödyntämisen mahdollisuuksia alueellisena kulttuurikeskuksena.

Osallistutaan Kotkan tapahtumakeskus ”Vendan” suunnittelutyöhön, ja varaudutaan sen tuomiin muutoksiin ja mahdollisuuksiin tapahtumakentässä. Käynnistetään Kotkan luovien alojen keskuksen perustamisen prosessi. Kehitetään edelleen Kotkan kansallisen kaupunkipuiston konseptia ja tunnettuutta. Edistetään Kymenlinnan alueen käyttöönottoa ja kulttuurista hyödyntämistä.

Kehitetään eri kaupunginosien asukkaiden mahdollisuuksia kulttuuritilaisuuksiin osallistumiseen liikennejärjestelyin, sekä edistetään kaupunginosien omaa kulttuurista toimintaa. Otetaan käyttöön erityisryhmien kulttuurista osallistumista tukevia käytäntöjä ja toimintamalleja. Selvitetään maahanmuuttajataustaisten kotkalaisten kulttuuristen palvelujen tarpeita, ja edistetään heidän osallisuuttaan. Huomioidaan ilmasto- ja kiertotalousnäkökulma kulttuuritoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Vahvistettujen toimenpiteiden osalta määritellään toteuttamisen vastuunjako, aikataulutus sekä toimenpiteiden vaikutuksia mittaava mittaristo.

1 Strategiset lähtökohdat ja visio

Kulttuuri, taide ja luovuus ovat kaikkien yhteiskuntien uudistavia voimia. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta asettaa kunnille raamit, joiden puitteissa näitä voimia edistetään ja kunnan kulttuuritoimintaa järjestetään. Mahdollisuus luovaan ilmaisuun, eri ihmisryhmien yhdenvertaiset osallistumisen mahdollisuudet, väestön hyvinvointi sekä kaupunkien ja alueiden elinvoiman kehittyminen luovan toiminnan, kulttuurin ja taiteen kautta ovat lain ytimessä. Kotka 2025 kaupunkistrategiassa kaupungin arvoiksi kirjataan reiluus, rohkeus ja rakkaus – arvoja, jotka kaikki tukevat myös elävän ja uudistuvan taiteen ja kulttuurin kehittymistä. Strategian painopisteet kuvataan kolmena poijuna; oppiva ja yrittävä Kotka, upean elinympäristön Kotka ja yhteinen Kotka sekä niitä tukeva, digitaalisten ratkaisujen ja palvelujen e-Kotka.

Kulttuuritoiminta on asemoitu erityisesti upean elinympäristön Kotka-poijuun, joka jakautuu kaupunkiympäristön, kaupungin puistojen sekä tapahtumien kehittämisen toimintoihin ja tavoitteisiin. Poijun alle ovat kirjattuna monipuolinen ja laadukas kulttuuritarjonta ja tapahtumat, jokaisen lapsen pääsy kulttuuritapahtumiin, alan toimijoiden tukeminen sekä Kotkan tapahtumakeskus ”Vendan” toiminnan käynnistäminen. Nämä toimenpiteet yhdessä kaupunkiympäristön kehittämisen ja erityisesti Kotkan kansallisen kaupunkipuiston edelleen rakentamisen kanssa voivat tuottaa matkailun synnyttämää talouskasvua, kaupungin imagon kehittymistä sekä yksityisen sektorin investointien lisäämistä.

Kulttuurilla voi olla myös laajempaa, muihinkin poijuihin liittyvää merkitystä sekä entistä moninaisempaa roolia Kotkan kaupunkikehityksessä. Oppivan ja yrittävän Kotkan poiju sisältää tavoitteita liittyen väestön koulutustason nostamiseen ja yrittäjyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Kotkan eriasteiden oppilaitosten omat taiteen ja kulttuurin oppisisällöt sekä eri-ikäisten oppijoiden osallistuminen kulttuurielämään tekijöinä ja kokijoina tukevat kaupungin uutta luovan ilmapiirin kehittymistä. Korkealaatuinen, moniääninen ja monimuotoinen kulttuuritarjonta toimii vetovoimatekijänä niin kaupungin oppilaitoksiin pyrkiville uusille opiskelijoille kuin kaupunkiin investoiville yrityksille ja luoville osaajille. Myönteisen huomion herättäjänä ja innovaatioiden moottorina voi toimia myös luovien alojen keskittymän perustaminen ja kehittäminen yhteistyössä kulttuuri- ja yritystoimijoiden kesken.

Yhteinen Kotka-poiju korostaa asukkaiden osallistumisen mahdollisuuksia, omaehtoista tekemistä ja yhteisöllisyyttä – kaikki toiminnan muotoja, joissa taide ja kulttuuri ovat erinomaisia välineitä. Ruo-honjuuritasoisen kulttuurisesti monimuotoinen kansalaistoiminta, kaupunginosa-aktivismi sekä taiteen ja kulttuurin yhteisölliset projektit tukevat kotkalaisten hyvinvointia edistämällä siten paikallista vetovoimaa ja viihtyvyyttä.

Kulttuurillisen toiminnan kehittäminen Kotkassa kohtaa useita reunaehdoja. Väestön ikääntyminen ja väheneminen poismuuton takia, työttömyys sekä terveys- ja sosiaalikulujen kasvu haastavat myös kulttuurisektorin kehittymistä. Toisaalta Kotkan asema Suomen suurimpana vientisatamana, kaupunkiin opiskelemaan tulevien nuorten kasvava määrä ja kaupungin omat mittavat, elinvoiman kasvuun tähtäävät investoinnit luovat pohjaa tulevalle.

Tässä esityksessä tarkastellaan kaupungin kulttuurista toimintaa kulttuurin omalla vastualueella sekä yli sektorirajojen ulottuvan yhteistyön näkymien kautta, unohtamatta kaupungin kulttuuriyhdistyksiä ja yksittäisiä taidetoimijoita. Tavoitteena on näkemys Kotkan kaupungissa tapahtuvan kulttuurisen toiminnan synergisistä, uutta luovasta kokonaisuudesta, ja siihen johtavista toimenpiteistä.

Kulttuuriohjelma visioi kaupunkistrategian tavoin, että ehdotettujen toimenpiteiden suuntaisesti toimien Kotka on 2025 ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurien ja tapahtumien kaupunki.

2 Toiminnan kehys

2.1 Katsaus lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta

Uudistettu laki kuntien kulttuuritoiminnasta tuli voimaan maaliskuussa 2019. Lain tavoitteena on

- 1) tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen;
- 2) edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen;
- 3) vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin;
- 4) luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Laki määrittelee kunnan tehtäväksi kulttuuritoiminnan järjestämisen. Kunnan tulee

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saata- vuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Lain velvoitteita täyttäessään kunnan tulee edellä mainittuja tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Kunnan asukkailla tulee olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan ja sitä koskevan päätöksenteon valmisteluun. Myös paikallisten kieliryhmien tarpeet on huomioitava. Kunnan tehtävien toteuttamiseksi kunnassa tulee tehdä yhteistyötä kunnan eri toimialojen välillä. Kunnan tulee edistää tämän lain tavoitteiden ja tehtävien mukaista toimintaa yhteistyössä muiden kuntien, viranomaisten ja maakunnan sekä kulttuuri- ja taidealan ja muiden toimialojen toimijoiden kanssa.

2.2 Kulttuurin julkinen ja yksityinen rahoitus

Taiteen ja kulttuurin keskeisiä rahoittajia ovat valtio, kaupunki ja yksityinen sektori. Kotkan kulttuuritoiminnalle ominaista on myös laaja vapaaehtois- ja talkootyön perinne, jolla on tärkeä osallisuutta, osallistumista ja hyvinvointia tukeva merkitys.

Valtion tukemien taidelaitosten (Kotkassa kaupunginteatteri ja Sinfonietta) rahoitus perustuu valtion, kunnan ja taidetoimijan kolmikantamallille, jossa jokaisen toimijan osuus rahoituksesta on merkittävä. Valtion tuki maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta. Taidelaitosten valtionosuuslain uudistusprosessi on parhaillaan käynnissä. Kulttuuritoiminnan kunta voi järjestää itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Valtio mak-

saa kunnille asukasperusteista valtionapua näiden toimintojen järjestämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö jakaa vuosittain kunnan kulttuuritoiminnan kehittämismäärärahaa, jota voi hakea paikalliseen, alueelliseen tai valtakunnalliseen kehitystyöhön. Kunnat voivat hakea ministeriön tukea myös muun muassa kulttuuritilojen perustamisen tai peruskorjauksen kuluihin.

Yksittäisten taiteilijoiden, työryhmien ja yhteisöjen valtion tuen jakamisesta vastaa Taiteen edistämiskeskus (TAIKE), joka on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto. TAIKElla on myös alueellisia taidetoimikuntia (Taiteen edistämiskeskuksen Kymenlaakson taidetoimikunta), jotka jakavat tukea alueen kulttuuritoimijoille. Taiteen edistämiskeskuksen 2019 julkaiseman selvityksen² mukaan Kymenlaakson taidetoimijoiden osuus TAIKEN avustusten hakijoista ja saajista oli hyvin pieni.

Kulttuurin julkisen tuen määrä ei ole viime vuosina juurikaan kasvanut, ja siksi yksityisten, taiteelle, kulttuurille ja tieteelle apurahoja ja avustuksia jakavien säätiöiden rooli alan toiminnan tukijana ja kehittäjänä on korostunut entisestään. Monet säätiöt ovat viime aikoina nostaneet erityisen tuen painopisteikseen kokonaan uusia toiminnan muotoja, ja siten käynnistäneet monivuotisia valtakunnallisia hankkeita (Taidetestaajat, lukemisen edistämisen hankkeet jne). Kymenlaakson alueellisia säätiöitä ovat esimerkiksi Kymin Osakeyhtiöön 100-vuotissäätiö ja Suomen Kulttuurirahaston Kymenlaakson rahasto.

3 Kotkan aikaisempia kulttuurin ohjelmia ja selvityksiä

Kotkan elinvoimatiekartta (2017) linjaa elinvoimautakunnan toimintaa. Sen painopisteinä ovat toiminnot, joiden kautta pyritään tekemään Kotka houkuttelevaksi muuttajille, investoinneille sekä uusille yrityksille ja työpaikoille. Positiivinen viestintä Kotkasta, uudistettu Kotka-brändi, muuttajamarkkinointi, yrittäjäyhteistyö sekä kaupungin kulttuuritoiminnan kehittäminen ovat esimerkkejä käytännön toimista. Toimenpiteiden listalla ovat muun muassa suur tapahtumien houkuttelu ja tapahtumatoiminnan kehittäminen, elokuvakomissiotoiminta, tapahtumakeskus-XAMK-yhteistyön kehittäminen sekä kehitysyhtiö Cursorin tulosohtajaaminen. Tulosten mittareita ovat muun muassa muuttajaluvut, uusien työpaikkojen ja investointien määrä, kävijämäärät sekä tapahtumien talousvaikutukset.

Kotkan kulttuurin tiekartassa (2015) kulttuurin rakennemuutos nähtiin välttämättömänä, ja kaupungin kulttuurintuotannon keskiöön nostettiin kulttuurin kuluttaja. Vahvuuksiksi kirjattiin muun muassa musiikki, valokuvaus ja elokuva, kirjallisuus, puistot ja veistokset. Tiekartan päämääräksi asetettiin näille vahvuuksille rakentuva yhteistyö. Kulttuuriasiakseksuksen tehtäväksi linjattiin suurten avaintapahtumien tuottaminen sekä kulttuuritoimijoiden tukeminen eri tavoin. Vastuualueen yksiköiden yhteistyötä ja koordinoitua korostettiin, samoin yhtenäisen ja yhteisen tapahtuma- ja näyttelymarkkinoinnin kanavan merkitystä. Myös taidenäyttelytoiminnan uudistaminen, Vellamon kulttuurikäytön lisääminen sekä Kantasataman kehitystyöhön osallistuminen nostettiin esille.

Kotkan kuvataideohjelma (2018) valmistui kulttuuritoimen eri yksiköiden, kaupungin eri vastuualueiden edustajien ja taiteilijoiden työryhmässä. Ohjelmaan kirjattiin kaupungin kuvataidetoiminnan ja taidekoelman prosesseja ja työnjakoa: Kymenlaakson museon hoitaa ja kartuttaa kaupungin taidekokoelmaa sekä järjestää näyttelyitä Merikeskus Vellamossa ja pääkirjastossa, kaupungin puistotoimi vastaa veistospromenadin hankinnoista ja huoltotoimenpiteistä, tekniset palvelut uudis- ja korjausrakentamiseen liittyvistä taidehankinnoista prosenttiperiaatteen mukaisesti, nuorisotoimi tuottaa yhteisöllistä taidetta eri paikoissa, kaupungin kulttuuritoimi edistää ja tukee kuvataidetta erilaisin avustuksin. Ohjelma sisälsi myös taiteilijoiden tuottaman Kotka 2023 kuvataidekaupunki-vision. Sen mukaan kaupunki on ammattimaisen kuvataiteen tärkeä ylläpitäjä, ja taide luo kaupungin viihtyvyyttä ja asukkaiden hyvinvointia. Taiteen elinvoima edellyttää uusiutuvaa tai-

teilijakuntaa, jota kaupunki voi houkutella Kotkaan erilaisten työtilaisuuksien kautta (mm. prosenttiperiaatteen mukaiset hankinnat ja muut projektit), edullisia työskentely- ja näyttelytiloja tarjoamalla sekä taiteilijoiden työskentelyapurahojen avulla.

4 Kotkan kulttuuri nyt!

Seuraavassa kuvataan Kotkan kulttuuritoimintaa päätöksenteon, kulttuurin vastuualueen, kaupunkikonsernin kulttuuriyhtiöiden, kaupungin muiden vastuualueiden, kulttuurin vapaan kentän ja kansalaistoiminnan sekä alan koulutuksen ja tilojen näkökulmasta. Kotkan kulttuurisen toiminnan kokonaiskuvan luomisella tuodaan esille toiminnan laajuus ja eri toimijoiden väliset suhteet sekä nykyisen että tulevaisuudessa mahdollisen yhteistyön muodot.

4.1 Kulttuurin vastuualueen organisaatio ja toiminta

Alla olevassa kuviossa on havainnollistettu kulttuurin vastuualueen organisaatiota ja sen sidosryhmiä. Ylimmäisenä on toiminnan linjauksia määrittelevä kaupunkistrategia, sen alla toimintaa ohjaava elinvoimalautakunta. Kehikon keskeltä löytyvät vastuualueen yksiköt, yläkehällä kulttuurista toimintaa tekevät vastuualueet ja kaupunkilaisten omat kulttuuritoimijat. Alareunan vastuualueilla on kaupungin kulttuurista toimintaa tukeva rooli. Kehän vasemmas- ta reunasta löytyvät kaupunkikonsernin osakeyhtiöt, oikealta reunalta kulttuurin vastuualueen hallinnoimat tilat. Äärimmäisenä vasemmalla on liikeyrityk- sien ja koulutuksen sidosryhmät, oikealla hallinnolli- set sidosryhmät ja kulttuurin rahoittajat. Pohjan kaikelle toiminnalle antaa kulttuurilainsäädäntö.

Elinvoimalautakunta *

Elinvoimalautakunnan erityisenä tehtävänä on hallintosaännön 5. luvun 3 § mukaan vastata kaupungin vetovoiman kehittämisestä. Lautakunta edistää elinkeinopalvelujen kehittämistä, huolehtii kaupungin toimivista yhteyksistä elinkeinoelämään ja korkeakouluihin sekä vastaa osaltaan seudun kehitykseen ja edunvalvontaan liittyvistä asioista. Lautakunta vastaa kaupunkistrategian ja elinkeinostrategian valmistelusta. Lautakunnan tehtävänä on vastata kulttuuritoiminnan ja tapahtumien sekä museo- ja kirjastopalveluiden järjestämisestä. Lautakunta huolehtii kaupunginhallituksen puolesta kaupungin viestinnän organisoinnista ja kehittämisestä sekä vastaa kansalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittämisestä. Lautakunta päättää kaupungin puolesta tehtävistä sponsorointi- ja markkinointisopimuksista.

Elinvoimalautakunnan toiminta-ajatuksena on kehittää kaupungin elinvoimaa kokonaisvaltaisesti. Lautakunta luo edellytyksiä sille, että kaupunki vetää puoleensa muuttajia, yrityksiä ja matkailijoita ja että kaupungin asukkaat viihtyvät ja yritykset voivat toimia menestyksekkäästi. Lautakunta edistää vetovoimaisten palveluiden ja toimintaympäristön lisäksi elinvoiman tekijöitä kuten asukas- ja yrityslähtöisyyttä, osallisuutta, uudistumista ja hyvää ilmapiiriä.

Elinvoimalautakunta jakaa vuosittain kulttuuriavustuksia, joita ovat yksittäisten taiteilijoiden työskentelyapurahat, kohdeavustukset ja tila-avustukset. Lautakunta myös esittää jaettavaksi vuosittaisen Kotkan kaupungin taidepalkinnon.

Kulttuurin vastuualue

Kulttuurin vastuualue huolehtii kaupungin kulttuuripalveluista, tapahtumien järjestämisestä sekä museo- ja kirjastotoiminnasta. Vastuualueeseen kuuluvat kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden, kaupunginkirjaston ja Kymenlaakson museon palveluyksiköt.

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaa Kotkan kulttuurin kokonaisvaltaisesta kehittämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa kulttuuritoiminnan suunnittelua, tuottamista ja kehittämistä. Lisäksi kulttuuri- ja tapahtumapalvelut vastaa seudullisesta kulttuuri- ja tapahtuma-yhteistyöstä, kulttuurin ja taiteen tukemisesta, yleishallinnosta, viestinnästä ja markkinoinnista, toimitiloista, kuntayhteistyöstä ja kulttuuriavustusten jakamisesta. Yksikön suurin vuosittain, toimitiloista, kuntayhteistyöstä ja kulttuuriavustusten

jakamisesta. Yksikön suurin vuosittain tuottama tapahtuma on Kotkan Meripäivät. Yksikössä työskentelee kaksi tapahtumatuottajaa ja vahtimestari sekä Meripäivien kausituottajia. Kulttuurin vastuualuetta johtaa kulttuurijohtaja, tapahtumien osa-aluetta tapahtumapäällikkö.

Kaupunginkirjasto järjestää kirjasto- ja tietopalvelu- ja pääkirjaston, kahden lähikirjaston, kirjastoauton sekä Kyyti-kirjastoverkon välityksellä. Kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin. Kirjasto tukee lukemiskulttuuria, monipuolista luku- ja kirjoitustaitoa sekä tiedon hankintaa. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kaupunginkirjaston toimitiloja ovat pääkirjasto Kotkansaarella, kirjastoauto sekä Karhulan ja Karhuvuoren lähikirjastot, joissa kummassakin on normaalien aukioloaikojen lisäksi myös omatoimikirjastotoimintaa. Kaupunginkirjastossa työskentelee yhteensä noin 35 henkilöä. Yksikköä johtaa kirjastotoimenjohtaja.

Kymenlaakson museon toiminta-ajatuksena on tutkia, tallentaa ja tehdä näkyväksi kotkalaista ja kymenlaaksolaista kulttuuriperintöä. Kansainvälisesti aktiivinen museo toimii maakunnallisena keskusmuuseona ja Kotkan kaupunginmuuseona. Museo rakentaa ymmärrystä alueen menneisyydestä ja tulevaisuudesta, tukee asukkaiden tietoisuutta juuristaan sekä herättää ylöpyttää omasta kotiseudusta. Kymenlaakson museon näyttelytoiminta sijoittuu Merimuseo Vellamoon, kokoelmakeskus sijaitsee Langinkoskella. Museon työntekijöitä on yhteensä 17. Lisäksi asiakaspalvelussa työskentelee seitsemän henkilöä, joiden palkkakulut jaetaan Merimuseon kanssa. Yksikköä johtaa museotoimenjohtaja.

4.2 Kaupunkikonsernin kulttuuriyhtiöt

Kotkan kaupunkikonserniin kuuluu kolme kulttuuri-osakeyhtiötä: Kotkan kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta ja Merikeskus Märetarium. Laitosten rahoitus koostuu valtionosuuksista, kunnan tuesta sekä omista tuotoista. Laitoksia johtavat kaupunginvaltuuston nimittämät hallitukset, ja ne kuuluvat kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston alaisuuteen.

Kotkan kaupunginteatteri on kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Se toimii entisen suojeluskuntatalon sekä sen 2005 laajennetuissa tiloissa. Teatterin toimisto sijaitsee viereisessä puurakennuksessa. Teatterilla on kolme näyttämöä: 362- paikkainen

Suuri näyttämö, 163-paikkainen Naapuri sekä teatteriravintolana toimiva, 150-paikkainen Ravintola Kairo Satamakadulla. Teatteri tuottaa vuosittain 6–7 ensi-iltaa, esityksiä on vuodessa noin 250 ja katsojia keskimäärin noin 35 000. Teatteri isännöi vierailevia esityksiä sekä Kotkan Komediapäiviä teatteri vuosittain. Teatteri tekee myös laajaa yleisötyötä ja järjestää muita yleisölle avoimia tilaisuuksia. Teatterissa työskentelee keskimäärin 50 henkilöä vuodessa, ja sitä johtaa teatterinjohtaja.

Kymi Sinfonietta on 1999 perustettu, Kotkan ja Kouvolan kaupunkien yhdessä omistama orkesteri. Kotkan kaupunki omistaa orkesterin osakkeista 55 % ja Kouvolan kaupunki 45 %. Kymi Sinfoniettan hallinto sijaitsee Kotkan konserttitalossa, joka on myös orkesterin Kotkan kotisali. Kouvolassa konsertoidaan Kuusankoskitalossa ja Kouvolan kaupungintalon juhlasalissa. Muita konserttipaikkoja ovat muun muassa Kotkan ja Kouvolan kirkot sekä muiden paikkakuntien konserttisalit. Kymi Sinfonietta on muun muassa Kymijoen Lohisoiton, Uuno Klami -sävellyskilpailun, kuorojen, musiikkiopistojen ja musiikkiluokkien yhteistyökumppani. Kansainvälisiä kumppaneita ovat Pietarin Filharmonia, Latvian valtionkuoro sekä Tallinnan Kamariorkesteri. Orkesterilla on vuosittain noin 110 - 230 konserttia, joista osa on kouluissa ja päiväkodeissa järjestettäviä pienryhmien esiintymisiä. Kuulijoita konserteissa on yhteensä vuosittain 24 000 – 33 000. Noin 90 vuosittaiseen yleisötilaisuuteen osallistuu lisäksi noin 4 000 henkilöä. Kymi Sinfonietassa on 33 vakituista soittajavakanssia, hallinnossa työskentelee 5,5 henkilöä. Lisäksi orkesterissa vierailee solisteina ja kapellimestareina vuosittain sekä suomalaisia että ulkomaisia huipputaiteilijoita. Orkesteria johtaa toimitusjohtaja.

Maretarium on kotimaisten kalojen akvaariotalo. Akvaariokierroksen lisäksi Maretarium tarjoaa opastuksia, sukellusnäytöksiä, vaihtuvia näyttelyitä, puuhaa luontokoululuokassa sekä erilaisia teema- ja tapahtumapäiviä. Maretariumin yhteydessä toimii matkamuistomyymälä Meripuoti ja kahvila-ravintola Meri Café Kristina. Maretarium on avoinna ympäri vuoden. Vuosittain akvaariokierroksella käy noin 30 000 vierailijaa, koko talossa tapahtumat mukaan lukien kokonaiskävijämäärä on noin 60 000. vuoden 2020 aikana Kotka Maretarium Oy laatii uuden strategian vuosille 2021-2025. Maretariumissa työskentelee vakituisesti neljä henkilöä. Laitosta johtaa toimitusjohtaja.

4.3 Muiden vastuualueiden kulttuurinen toiminta ja tukitoiminnot

Hyvinvointilautakunnan alaisten yksiköiden kulttuurinen toiminta

Hyvinvointilautakunnan alaisissa yksiköissä harjoitetaan runsaasti eri ikä- ja väestöryhmille suunnattua kulttuurista toimintaa, jota ei ole toistaiseksi kaupungin tasolla koordinoitu. Yhteistyö ja -suunnittelu avaa hyviä mahdollisuuksia uudelle synergialle.

Varhaiskasvatuksen vastuualue

Vastuualueen toimintaa ohjaa varhaiskasvatussuunnitelma, joka sisältää taide- ja kulttuuriaineksia. Lapset sekä osallistuvat kulttuuritapahtumiin, että tuottavat itse taidetta ja kulttuuria. Toimintaa ovat yksiköiden oma taidekasvatus, varhaiskasvatuksen hankkeet (mm. luonto-, leikki- ja digihankkeet), tutustumiskäynnit taidelaitoksiin ja kirjastoihin, Lasten kulttuuriviikot, lasten ja aikuisten yhdessä tuottama musiikki, draama ja kuvataide. Uutta suunniteltua toimintaa ovat esimerkiksi seurakunnan kanssa toteutettavat taidetiistait, Orff-pedagogiikan hyödyntäminen, tietotekniikkatyön kehittäminen ja Lukumummo-toiminta.

Lastenkulttuuri

Kotkassa lastenkulttuurityö kuuluu osana nuorisotyön yksikköön, ja se on järjestetty Kotkan Lasten kulttuurikeskuksen toiminnan kautta. Kulttuurikasvatustyö on suunnattu 0-14-vuotiaille kotkalaisille. Toiminnalla pyritään saavuttamaan palvelujen piiriin kaikki kotkalaiset lapset. Keskeinen toimintamuoto, kulttuuripolku on opetussuunnitelmaan sisältyvää toiminnallista tekemistä, joka ei ole sidottu oppiaineisiin. Jokaiselle luokka-asteelle valitaan kotkalaiselle taiteelle ja kulttuurille ominainen teema, jota hyödynnetään suunnitelmallisissa työpajoissa ja taidelaitosvierailuissa. Muita käytännön toimintamuotoja ovat Taidetestaajat-hanke sekä toiminnalliset näyttelyt, koulutukset ja työpajat. Vuosittain järjestettäviä tapahtumia ovat Lasten kulttuuriviikot, Lasten Meripäivät ja Satuviikko. Lastenkulttuurikeskuksen toimipaikka on Yhteisöalo Messissä. Toimintaa järjestetään myös kouluissa ja päiväkodeissa sekä esitysten osalta muissa tilanteiden vaatimissa tiloissa. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen kanssa tehdään vuosittain yhteistyötä Lasten Meripäivät-tapahtuman puitteissa.

Nuorisotyön yksikkö

Nuorisotyössä kulttuuri ja taide ovat välineitä, joilla edistetään toiminnan periaatteita: lasten, nuorten ja kaupunkilaisten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia, kansalaistoimintaa ja yhteisöllisyyttä nuorten hyvinvoinnin ja onnellisen elämän edistämiseksi. Nuorisotyön kohderyhmää ovat 15-29-vuotiaat kotkalaiset, alueellisessa nuorisotyössä toimintaa järjestetään 7-vuotiaista lähtien. Käytettyjä taidemuotoja ovat esittävän taiteen eri muodot, musiikki ja kuvataide. Tavoitteena on tarjota kohderyhmälle elämyksiä, jotka voisivat johtaa heitä harastustoimintaan tai jopa ammatinvalintaan kulttuurialalle.

Nuorisotyö jakautuu Ohjaamon toimintaan ja alueelliseen nuorisotyöhön. Ohjaamo ohjaa nuoria eri palvelujen piiriin, ja tutustuttaa esimerkiksi eri kulttuurisäilöihin ja -laitoksiin. Alueellisessa nuorisotyössä toteutetaan muun toiminnan ohella myös taideprojekteja kuten esim. kuvataidetta, katutaidetta/graffitia ja ilmaisutaidon projekteja. Alueellinen nuorisotyö on suunnattu alakoulu- ja yläkouluikäisille kotkalaisille. Tällä hetkellä nuorisotyön yhtenä painopisteenä on bändi- ja studiotoiminnan kehittäminen.

Nuorisotyön yksikkö tekee vireää yhteistyötä kirjaston ja Kymenlaakson museon sekä Kotkan taidelaitosten kanssa. Nuorisotyön, kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen sekä kaupunginteatterin yhteisen tuottajan yhteistyöllä on toteutettu taideprojekteja.

Opetustoimen vastuualue

Opetustoimen oma taide- ja kulttuuritoiminta perustuu eri luokka-asteiden opetussuunnitelmiin. Toimintaa ovat esimerkiksi eri taiteenlajeihin tutustuminen, taidesisäilöjen tuottaminen itse, Lasten kulttuuriviikot, teemapäivät ja juhlapäivien ohjelma. Koulujen tärkeä kulttuuripalvelu on Lasten kulttuurikeskuksen hallinnoima Kulttuuripolku (kts yllä), joka muun muassa tuottaa vierailevia taiteilijoita ja esityksiä kouluille. Vuosittaisia vierailuja kouluihin tekevät myös ainakin Kymi Sinfonietta ja Etelä-Kymenlaakson musiikkiopisto.

Maahanmuuttopalvelut

Kotkan väestöstä maahanmuuttajataustaisia on 9,1 % (n. 4 700 henkilöä). Maahanmuuttopalvelujen yksikön kulttuurisen työn tavoitteena on saada tämän ryhmän jäsenet halutessaan aktiivisiksi toimijoiksi myös kulttuurin saralla sekä toimimaan yhteistyössä kantaväestön kanssa. Eri kieliryhmistä venäjänkieliset ovat aktiivisimpia kulttuurin suhteen, vaikkakin he toimivat enimmäkseen omassa yhteisössään. Maahanmuuttopalvelujen omaa kulttuuritoimintaa ovat Rasismin vastainen viikko- ja Maailma Kymissä -tapahtumat. Näitä ja monia muita pienempiä tapahtumia maahanmuuttopalvelut järjestävät yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Maahanmuuttopalvelut jakaa avustuksia myös kulttuurin keinoin toteutettavan kotoutumisen tukemiseen.

Muiden vastuualueiden kulttuuria tukeva toiminta

Kaupunkikehitys ja viestintä

Kaupunkikehityksen ja viestinnän vastuualueen tehtävä on edistää Kotkan elinvoimaa mm. kehittämällä elinkeinotoimintaa, markkinointia, matkailua, tapahtumia ja kansainvälisiä asioita. Työtä tehdään tukemalla ja hallinnoimalla kehityshankkeita, luomalla toiminnan puitteita ja edistämällä yritysten toimintaa. Vastuualue tukee rahallisesti joitakin kulttuuritapahtumia sekä kulttuurista ystäväkaupunki- ja muuta kansainvälistä yhteistoimintaa. Viestintäyksikkö tukee kulttuuritoimintaa esimerkiksi antamalla viestintätukea kirjastolle ja Vellamolle, tuottamalla erilaisia tapahtumia ja tilaamalla taiteilijoiden töitä. Tapahtumaviestinnässä keskitytään varsinkin suurtaapahtumiin (mm. Kotkan Meripäivät, Tall Ship Races), joiden kanssa tehtävä yhteistyö on laajaa ja tuloksellista. Erityisen merkityksellisenä nähdään em. suurtaapahtumat sekä kaupungin vahvan arkkitehtuurin

korostaminen (mm. Vellamo, Kotkan tapahtumakeskus ”Venda”). Myös markkinointiyhteistyö kaupungin kulttuurikonsernin yhtiöiden kanssa on tärkeää.

Tekninen vastuualue

Teknisten palvelujen vastuualue on tärkeässä roolissa tarjoten kulttuuritoiminnalle tukipalveluja infrastruktuuriin, rakentamiseen ja huoltoon liittyvissä asioissa. Vastuualue myös huolehtii kaupungin rakennetun kulttuuriympäristön uudisrakentamisesta, ylläpidosta ja uudelleenkäytöstä. Toimialaan liittyvä puistojen kehittäminen on ollut viime vuosien tärkeää ja palkittua painopistetyötä. Tulevaisuudessa korostuvat VR- ja AR-avusteisuus korostuvat yhä enemmän ympäristön kokemisessa ja esitysmuotona.

Liikuntapalvelujen yksikkö

Liikuntapalvelujen yksikkö on kaupungin kulttuuritapahtumien tärkeä tukipalvelu ja kumppani. Liikunnan erilaiset tilat ja mm. siirrettävät katsomorakenteet ovat toimivia myös kulttuurin tapahtumissa. Sisältöyhteistyötä tehdään esimerkiksi Kotkan Meripäivien aikana, urheiluseurojen järjestäessä tapahtumaan sopivaa ohjelmaa ja tukipalveluja.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu luo puitteita ja mahdollisuuksia elävän ja uudistuvan kaupunkikulttuurin kehittymiselle kaavoituksella, maanvuokrauksella ja maankäyttöluvilla – tärkeänä työkaluna kaupunkilaisten suunnitteluun ja ideointiin osallistaminen. Kotkan vahvuuksia ovat Kotkansaaren historiallisesti kerroksinen ja korkealaatuinen kaupunkiarkkitehtuuri, kansallinen kaupunkipuisto, Sunilan Aalto-alue sekä merellinen saaristokulttuuri. Seuraavia kaupunkikehityksen painopistealueita ovat Karhulan keskusta sekä edelleen kehittyvä Kantasatama tapahtuma-alueineen, Kymminlinnan alueen kaavoituksella edistämään alueen potentiaalin hyödyntämistä. Lähivuosina XAMKin Kantasataman kampus tuo runsaasti nuoria opiskelijoita kaupunkiin, joten on tärkeää edelleen kehittää ja modernisoida Kotkan kaupunkimaista elämäntapaa.

Talouden vastuualue vastaa kulttuurin vastuualueen taloushallinnosta, budjettiseurannasta sekä avustaa esimerkiksi hankintojen kilpailutuksessa.

4.4 Kulttuurin vapaa kenttä ja kansalaistoiminta

Kotkan kaupungin alueella toimii kymmeniä taide- ja kulttuuritoimintaa tuottavaa yhdistyksiä, työryhmää ja muuta yhteisöä, sekä eri alojen yksittäisiä vapaita taiteilijoita³. Suuri osa Kotkan kulttuuriyhdistysten toiminnasta toteutetaan resurssien vähäisyyden takia vapaaehtoisvoimin. Seuraavassa listausta eri alojen yhdistyksistä ja työryhmistä (2018-2019 kaupungin kulttuuriavustuksia hakeneet) sekä muista toimijoista.

Visuaaliset taiteet: Anto Collective, Kotkan Taiteilijaseura, Kotka Art, Kotkan Taideseura, Kymen kamerat

Säveltaide: Junnun lauluseura, Karhulan Läntinen Soittokunta, Kotka Big Band, Kotkajazz, Kotkan Kesätävän Musiikin Yhdistys, Kotkan kitaraseura, Kotkan konserttiyhdistys, Kotkan Nuoret Jouset, Kotkan Nuoris-orkesteriyhdistys, Kotka Rock’n’blues, Mieskuoro Kisailijat

Esittävä taide: Dance Palette, Karhulan työväennäyttämö, Kotkan Nuorisoteatteri, Nelosteatterin talotoimikunta, Runo- ja teatteriyhdistys Sarastus, Teatteriryhmä Kimara, Tanssistudio Move, Tanssikoulu Vikman

Elokuva: Elokvakerho Majakka, Kaakon elokuvakomissio, Kolahtaako- elokuvaviikon työryhmä

Muut: Inka Setälä/kaupunkitapahtumat, Joutomaa-työryhmä, Katariinan asukastoimikunta/Villa Lehmus, Kotkan kauppatie, Kotkan matkailuoppaat, Kotkan Zontakerho, Kästyäpaja, Muistojen talo, Saunaseura Kipakka, Tiutisen Työväenyhdistys, TSL:n Kotkan seudun opintojärjestö, Vellamon ystävät, sekä eri kaupunginosien kyläyhdistykset

Kotka on vireä tapahtumien kaupunki. Kotkalaisten yhdistysten ja muiden toimijoiden järjestämiä tapahtumia ovat esimerkiksi Dark River-festivaali, Joutomaa Fest, Kohtaamisia Kotkassa, Kotka Art, Kotkan Urkuviikko, Kotka Open Air, Kymijoen Lohisoitto, Kairon jazz-klubit, Karhulan Hovin Taidekesä, Kolahtaako? -elokuvatapahtuma, Kulttuurihavinat, Lehmuskujan illallinen, Lost in Katariina, Maailma Kymissä, Mielessä tuulee, Nelosfestari.

³ 2019-2020 kaupungin työskentelyavustuksen saaneet taiteilijat: Henni Kiri, Heta Kananen, Johanna Rotko, Olavi Heino, Olli Mantere, Petri Pietiläinen, Seppo Palviainen, Udi Salmiaitta, Thomas Pryke

4.5 Taide- ja kulttuurialan koulutus

Kotkan seudun musiikkiopisto

Kotkan seudun musiikkiopisto on perustettu 1946, ja se on yksi vanhimpia kannatusyhdistyspohjaisia musiikkiopistoja Suomessa. Opiston toiminta-alue on Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti ja Miehikkälä. Sen toiminnassa on mukana noin 850 oppilasta ja noin 50 korkeakoulutettua musiikkipedagogia opettajana. Opiston toimipisteet sijaitsevat Kotkassa ja Haminassa. Opisto kuuluu opetustuntikohtaisen valtionavun piiriin, antaen musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Musiikkiopisto tarjoaa opetusta kaikenikäisille. Varhaisiän musiikkikasvatus (muskari) tavoittaa 0-7-vuotiaat. Perus- ja syventävät opinnot ovat musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta, joiden sisällöt ja tavoitteet perustuvat Opetushallituksen määrittelemään opetussuunnitelmaan. Suurin osa opiston oppilaista on kouluikäisiä (7-18-v.) lapsia ja nuoria. Opistossa toimii myös avoin osasto, jonka opintosisällöt oppilas voi itse määrittää. Opetusta annetaan lähes kaikissa klassisen musiikin instrumenteissa, bändisoittimissa sekä laulussa. Kotkan seudun musiikkiopistossa toimii useita eri tason puhallin- ja jousiorkestereita sekä kuoroja.

Uuden OPS:in antaman vapauden puitteissa opisto kehittää ja uudistaa opetussisältöjään oppilaslähtöisempään suuntaan. Jatkossa kehitetään erityisesti digitaalisen tekniikan suomia mahdollisuuksia opetustyössä sekä musiikin jakamisessa erilaisiin ympäristöihin ja kuulijakunnille, mm. palveluyksiköihin ja hoivakoteihin. Tulevaisuuden haasteena on lapsimäärän väheneminen seutukunnalla. Siksi musiikkiharrastus halutaan saattaa kaikkien ulottuville, ja 2020 oppilaat otetaan sisään ilmoittautumisjärjestyksessä. Erilaisissa väistötiloissa työskentelevä opisto toivoo myös saavansa toimintonsa saman katon alle, puhtaaseen ja viihtyisään työ- ja harrastusympäristöön.

Kotkan opisto

Kulttuuri- ja taideaineet muodostavat merkittävän osan Kotkan opiston opetusohjelmasta. Aikuisille opetusta tarjotaan kuvataiteessa, käsityötaiteessa, musiikissa, sanataiteessa ja tanssissa. Näiden alojen opetustunnit ovat vuosittain noin 45 prosenttia opiston opetuksesta, ja osallistujien määrä noin 30 prosenttia kokonaisuudesta.

Kotkan opisto järjestää Lasten ja nuorten taidekoulussa opetusta kuvataiteessa, käsityötaiteessa, musiikissa, sanataiteessa, sirkustaiteessa ja tanssissa. Osallistujia on viiden edellisen vuoden keskiarvon mukaan ollut vuosittain 850. Opetuksessa noudatetaan Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunnan vahvistamaa Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaa, johon sisältyvät myös aikuisten taiteen perusopetuksen opinnot muun muassa sanataiteessa. Opetus on systemaattisesti tasolta toiselle ja vuosikurssilta seuraavalle etenevää, mutta opiskelijoilla on vapaus määritellä omien opintojensa kokonaismäärä ja tahti.

Opetus järjestetään pääsääntöisesti ryhmäopetuksena, mutta erityisesti työpajoissa ja sanataiteen opetuksessa opiskelijamäärä on tarkoin rajattu. Se mahdollistaa henkilökohtaisemman ohjauksen. Musiikissa annetaan henkilökohtaista opetusta instrumenttiopinnoissa, joissa opettaja ohjaa yhtä oppilasta kerrallaan.

Viime vuosina kulttuuri- ja taideaineiden opiskelijamäärä on pysynyt melko vakaana, eikä opetuksen tarve tai määrä vaikuta laskevan lähitulevaisuudessa.

Repin-instituutti

Repin-instituutin kuvataidekoulutus käynnistettiin vuonna 2006 Kotkan kaupungin aloitteesta, osana Taidekeskus Kymnlinna -projektia. Nykyisin instituutti toimii osana Kymenlaakson liittoa. Repin-instituutin kuvataidekoulutuksen tavoitteena on välittää Pietarin taideakatemian opetuksen menetelmiä visuaalisten alojen ammattilaisille ja edistyneille taiteen opiskelijoille. Kuvataidekoulutus keskittyy klassisen maalaustaiteen ja piirustuksen sekä anatomian, perspektiivin ja sommittelun opetukseen. Opetus pyrkii antamaan osallistujille perustiedot visuaalisten alojen ammattilaisen välttämättömistä taidoista. Kuvataidekoulutuksella on yhteistyöverkosto Pietarin taideyliopistojen ja paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyö Kouvolan seudun ammatitopiston (KSAO) kanssa käynnistettiin syksyllä 2019. Nykyisin Repin-instituutin kuvataidekoulutuksessa voi opiskella myös tutkintotavoitteisesti. Opinnot oikeuttavat opintososiaaliin etuihin, ja opiskelu on opiskelijalle maksutonta. Yhteistyön myötä lukuvuonna 2019-2020 opiskelijamäärä on noussut edelliseen lukuvuoteen verrattuna.

Lähitulevaisuudessa jatketaan yhteistyöverkoston vahvistamista Avoimen yliopiston opetuksen, am-

matillisen koulutuksen sekä Lasten ja nuorten yliopiston toteutuksen osalta. Osallistumista suuriin tapahtumiin, mm. Kotkan Meripäiviin, pidetään erittäin tärkeänä yhteistyön ja tunnettavuuden vahvistamisen kannalta. Yhteistyö ammatillisen oppilaitoksen kanssa on kuvataidekoulutukselle elintärkeä myös tulevaisuudessa.

Ammatillisesta koulutuksesta Kotkassa vastaa Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto Ekami. Taide- ja kulttuurialan koulutusta Ekamissa annetaan käsi- ja taideteollisuuden aloilta. Ekamin musiikkialan koulutuksesta vastaa Kymen Konservatorio, jossa voi suorittaa musiikkialan perustutkinnon.

Taide- ja kulttuurialan ammattikorkeakoulututkintoja tarjoava lähin oppilaitos sijaitsee Kouvolassa, jossa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK järjestää opetusta muun muassa pelisuunnittelun ja muotoilun eri osa-alueilta.

4.6 Kulttuurin tilat

Kotkassa kulttuuritoimintaa järjestetään esimerkiksi Kotkan konserttitalossa, Nelosteatterissa, Merikeskus Vellamossa, kirjastoissa, Karhulan Kyminsuussa, Yhteisötila Messissä, Monikulttuurikeskus Myllyssä, Sunilan Kantolassa, Galleria Uusikuvassa, Kinopalatsi- ja Trio 1-2-3-elokuvateattereissa, Haukkavuoren näkötorjissa, nuorisotaloissa sekä Kotkansaaren monissa puistoissa ja kaupunginosien tapahtumailloissa.

Kantasatamassa 2023 avattava Kotkan tapahtumakeskus "Venda" tuo suuren joukon uusia mahdollisuuksia kaupungin kulttuurikenttään. Samalla se asettaa nykyiset kulttuuritilat uuteen tilanteeseen. Tapahtumakeskuksesta suunnitellaan merkittävää ja vetovoimaista kokousten ja konferenssien, kulttuuri- ja liikuntatapahtumien sekä yritystilaisuuksien keskusta. Myös keskuksen ja sen viereen rakennettavan XAMK:in uuden kampuksen synergiamahdollisuudet ovat moninaiset.

4.7 Kulttuuritoiminnan ilmasto- ja kiertotalousnäkökulma

Kotkan kaupunki on liittynyt kaupunginvaltuuston päätöksellä (8.4.2019 9§) Hiilineutraali Suomi-verkoston Hinku-kunnaksi ja sitoutunut verkoston tavoitteeseen saavuttaa vuoteen 2030 mennessä kasvihuonekaasupäästövähennys -80 % vuoden

2007 tilanteeseen verrattuna. Kiertotalous puolestaan tarkoittaa mallia, jossa materiaalien arvo pidetään mahdollisimman korkealla mahdollisimman tehokkaasti ja pitkään ja näin vältetään luonnonvarojen tuhlaamista. Kiertotalous on yksi keskeinen keino vähentää ilmastopäästöjä, ja siinä on ominaista, että kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen, korjaamiseen sekä kierrättämiseen.

Tämän suunnitelman toimenpide-ehdotuksissa huomioidaan myös ilmasto- ja kiertotalousnäkökulmat.

5 Nykyisen toiminnan arviointia

Kulttuurin vastuualue järjesti maaliskuussa 2020 kaksi kyselyä, joissa tiedusteltiin kaupunkilaisten sekä kulttuuritoimintaa harjoittavien toimijoiden mielipiteitä Kotkan nykyisestä kulttuuritarjonnasta sekä pyydettiin esittämään kehittämis-ehdotuksia. Seuraavassa käydään läpi kyselyjen tuloksia ja niiden keskeisiä ehdotuksia.

5.1 Kuntalaiskyselyn tulosten yhteenveto

Maalis-huhtikuussa 2020 suoritettuun verkkokyselyyn saatiin yhteensä 133 vastausta. Vastanneista 112 oli suomenkielisiä, venäjänkieliseen⁴ kysymyslomakkeeseen vastasi yhteensä 21 kotkalaista. Suunnitellut neljä keskustelu- ja vastaustilaisuutta kirjastoissa ja Vellamossa jouduttiin koronamääräysten takia perumaan. Suomenkielisistä vastaajista tasan

⁴ Venäjänkielinen kysely toteutettiin yhteistyössä Cultura-säätiön kanssa (culturas.fi)

puolet oli yli 51-vuotiaita, 43 % oli 31-50-vuotiaita, vain 7 % oli 15-30-vuotiaita, ja lähes 80 % vastanneista oli naisia.

Sekä suomen- että venäjänkielillä vastanneista noin 40 % antoi Kotkan nykyiselle kulttuuritarjonnalle arvosanaksi vähintään kahdeksan (asteikolla 1-10). Kummatkin kieliryhmät kokivat parhaiten onnistuneiksi Kotkan Meripäivät sekä tapahtumien saavutettavuuden, suomenkielisiä miellytti myös tarjonnan monipuolisuus. Eniten epäonnistuneeksi kumpikin ryhmä koki kulttuurin viestinnän, joka koettiin näkymättömäksi. Tarjonnan suppeudesta oltiin samaa mieltä, samoin tilojen epätarkoituksenmukaisuudesta ja Meripäivien kulttuurisisällöistä. Venäjänkieliset vastaajat nostivat esiin erityisesti myös taidekasvatuksen vähäisyyden sekä kieli- ja muiden vähemmistöjen puutteellisen huomioimisen.

Kysyttäessä tekijöitä, jotka estävät vastaajien osallistumista kulttuuritarjontaan, esille nousi sisäänpääsymaksujen korkea hinta, tarjonnan epäkiinnostavuus, sekä tapahtumatarjonnasta kertovan tiedon vähäisyys. Myös eri tapahtumien samanaikaisuus ja julkisten kulkuvälineiden aikataulujen sopimattomuus mainittiin.

Viestinnän ja tilojen osalta vastaajat listasivat, että kaupungista puuttuvat kunnollinen, kattava kulttuurikalenteri, ajanmukainen konserttisali sekä hyvin varusteltu klubitila, kuvataiteen riittävän monipuoliset tilat, ilmaiset ulkoilma/puistotapahtumat sekä Kymninlinnaa koskeva kehittäminen. Puuttuvista kulttuurisisällöistä mainittiin muun muassa korkeatasoinen huippukulttuuri ja kansainvälisen tason ”kevyt kulttuuri”, syväiset keskustelutilaisuudet, meri-/satama-aiheiset kulttuuritapahtumat sekä monipuoliset lasten ja nuorten kulttuuritapahtumat.

Vastaajat ehdottivat kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä ratkaisuksi eri haasteisiin. Parannusehdotuksia olivat muun muassa yhteinen, päivittyvä kulttuurin tapahtuma- ja toimijakatalogi, säännölliset tapaamiset, yhteissuunnittelu ja koordinaatio sekä yhteiset isot poikkitaiteelliset tapahtumat myös eri kaupunginosissa.

Kaupunkikonsernin kulttuuriyhtiöiden toiminnasta kysyttiin erikseen. Kaupunginteatterin ohjelmistoon toivottiin lisää viihdyttävää huumoria ja tunteisiin vetoavaa draamaa, klassikkonäytelmiä sekä lisää vierailuja kouluihin ja päiväkoteihin. Kymi Sinfoniettan konserteissa käytäisiin useammin, jos ne sisältäisivät

enemmän vetovoimaisia solisteja ja kapellimestareita, kevyttä musiikkia sekä yhteiskonsertteja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Kymenlaakson museon toimintaan suomenkieliset vastaajat toivoivat enemmän luentoja ja kulttuuriympäristöretkiä. Venäjänkielisille vastaajille olisi mieluista, jos museossa olisi enemmän erityisesti lasten syntymäpäivä- ja muita tapahtumapaketteja sekä leiritointia. Kaupunginkirjastossa suomenkieliset vastaajat panostaisivat enemmän painetuihin aineistokokoelmiin ja aikuisten tapahtumiin. Venäjänkielisille tärkeitä olisivat lisäksi kirjaston lastentapahtumat. Myös aikuisten pelitapahtumia ja video on-demand-palvelua toivottiin.

Kumpikin kieliryhmä arvioi kaupungin omien kulttuuripalvelujen tärkeimmäksi tehtäväksi muiden järjestämien tapahtumien mahdollistamisen tuen, neuvonnan ja tilojen kautta. Tärkeiksi koettiin myös kaupungin järjestämät tapahtumat sekä eri kaupunginosien kulttuuritoiminnan kehittäminen. Mieluisiksi koettiin erityisesti isot musiikkitapahtumat ja festivaalit, lasten ja nuorten tapahtumat sekä kieli- ja muiden vähemmistöjen tapahtumat. Nähtiin myös tärkeänä, että pieniä festivaaleja ja marginaalisiakin tapahtumia olisi useammin, ja että tapahtumat olisivat esteettömiä.

Kotkan Meripäivien kehittämiseksi saatiin paljon ehdotuksia. Laadukas kansainvälinen ohjelma ja kulttuuriohjelma myös puistoissa ja eri kaupunginosissa, merellisyys ja luonto nähtiin tärkeämpänä kuin ”krääsämarkkinat”. Ohjelmaan toivottiin myös riskinottoa ja marginaalisiltä, nimekkäitä esiintyjiä Lasten Meripäiville sekä laajempaa some-viestintää.

Vastaajaenemmistön mielestä tärkeimpiä kulttuurin tiedonhakukanavia olivat sosiaalinen media ja ilmaisjakelulehdet. Paljon toivottu oli myös kaupungin kotisivuilta löytyvä kulttuurikalenteri. Yli 70 % vastaajista piti kulttuuripalveluja saavutettavina erilaisille väestöryhmille.

Vastaajia pyydettiin lopuksi arvioimaan minkälainen kulttuurikaupunki Kotka olisi 2030. Vastauksissa kulttuurin toivottiin muun muassa olevan näkyvä osa kaupunkistrategiaa. Kulttuurikaupunkina Kotka olisi monipuolinen ja kansainvälinen, innovatiivinen edelläkävijä, loistavien puistojen ja puistotapahtumien kaupunki, tulevaa tapahtumakeskusta onnistuneesti hyödyntävä, lasten ja nuorten kulttuurikaupunki – Kymninlinnan kehittämistään unohtamatta.

5.2 Kulttuuritoimijakyselyn tulosten yhteenveto

Verkkokysely järjestettiin kahden viikon mittaisena, huhtikuussa 2020. Kysely lähetettiin kaikille 2019-2020 kaupungin kulttuuriavustuksia hakeneille tahoille. Lisäksi kyselystä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa ja paikallislehdissä. Vastauksia saatiin yhteensä 22.

Suurin osa vastanneista (15/22) ilmoitti tekevänsä kulttuuritoimintaa yhdistyksen tai osuuskunnan kautta. Osa (10/22) järjesti tilaisuuksia myös henkilökohtaisena toimintana. Vain kolme vastaajaa tuotti toimintaa yrityksen kautta. Vastaajista puolet oli toiminut yli 20 vuotta ja lähes puolet yli 10 vuotta. Uusia toimijoita oli siten vain muutama. Tämä heijastui myös vastaajien keski-ikässä, sillä yhteensä 19 vastaajaa kertoi yhteisönsä keski-ikäen olevan joko yli 64-vuotiaita (7) tai 50-64-vuotiaita (11). 20-40-vuotiaita oli vain kaksi henkilöä.

Tyypillisimmillään vastaajat järjestivät vuodessa 3-10 tilaisuutta (9 vastaajaa). Kahdeksan toimijaa järjesti 1-3 tilaisuutta, ja viisi vastaajaa kertoi järjestävänsä 10-20 tilaisuutta – vain yksi järjesti yli 20 tilaisuutta. Tilaisuuksiin osallistujia suurimmalla osalla vastaajista oli vuosittain yhteensä 500-1000 henkilöä, vain yhdellä vastaajalla osallistujia oli vuodessa yli 5 000.

Tilaisuuksia ja tapahtumia järjestettiin varsin pienin varoin. Tilaisuuksien vuosituotot jäivät kahdeksalla vastaajalla enintään 1 000 euroon, valtaosan tulot olivat 1 000-10 000 euroa, ja vain kolmen vastaajan tulot yltyivät yli 10 000 euron. Tärkeimpiä tulonlähteitä olivat pääsymaksut ja apurahat (kumpikin noin 30 % tuloista). Lähes kaikki vastaajat kertoivat saaneensa apurahaa Kotkan kaupungilta. Muita rahoittajia olivat muun muassa Kymi 100 -säätiö ja Suomen Kulttuurirahasto.

Järjestäjien vuosikulut olivat kahdeksalla vastaajalla 5 000-10 000 euroa, ja seitsemällä enintään 5 000 euroa. Kolme vastaajaa käytti vuosittain 10 000-20 000 euroa ja kaksi yli 20 000 euroa. Suurimpia kulueriä olivat henkilöstökulut, vuokratulot ja esiintyjäpalkkiot. Avoimissa talouteen liittyvissä kysymyksissä keskeisenä ongelmana nähtiin saatavissa olevien lipputulosten pienuus: pieniin esiintymistiloihin ei maksavia asiakkaita mahdu tarpeeksi. Myös kaupungin kulttuuriavustukset ovat hyvin pieniä ja ne menevät toimijoiden kiinteisiin kuluihin, eikä resursseja jää toimintaan.

Kaupunginosista vastaajat suosivat eniten Kotkan-

saarta ja Karhulaa. Tapahtumapaikkoina käytetyimpiä olivat kaupungin vuokratilat ja ulkopaikat. Omia tapahtumatiloja oli vain kolmella vastaajalla. Avoimissa tiloihin liittyvissä kysymyksissä vastaajat kokivat, että Kotkasta puuttuu sekä iso muunneltava, esimerkiksi musikaali- tai konserttituotantoihin soveltuva tila, että pienille ja keskisuurille tapahtumille soveltuja hyvin varusteltu tila. Nelosteatterissa isona haasteena on tilojen soveltumattomuus liikuntaesteisille asiakkaille. Vastauksissa todettiin myös, että Kotkassa puuttuu taiteenaloille yhteinen, synergiaa edistävä kulttuurikeskus. Myös ehdotettiin Kyminsuun enenevää yhteiskäyttömahdollisuutta. Toimijoiden välisen yhteistyön ja koordinoinnin puute nähtiin keskeisenä viestintään ja markkinointiin liittyvänä ongelmana, kun ajallisesti päällekkäiset tapahtumat verottavat osallistujamääriä. Kaupungista puuttuu kaikille yhteinen, toimiva ja ajantasainen tiedotusala, ja maksulliseen markkinointiin ei järjestäjillä juuri ole resursseja.

Kaupungin kulttuuripalveluilta toivottiin lisääntyvää panostusta yhteistyöhön. Ehdotettuja muotoja ovat muun muassa säännölliset virkamiestapaamiset, neuvonta ja sparraus esimerkiksi apurahojen hakemisessa, kaupungin avustusjärjestelmän porrastaminen, tilayhteistyö kaupunginteatterin kanssa sekä Sunilan alueen toiminnallisuuden ja tunnettuuden edistäminen. Myös toivottiin kaupungin kulttuuritoiminnan ammattimaista, pitkäjänteistä kehittämistä, yhteistä varainhankintaa (mm Taike, OKM, ELY, EU) isoihin hankkeisiin ja paikallisten taiteilijoiden työllistämiseen, lisääntyvää yhteistyötä lasten ja nuorten tapahtumien järjestämisessä sekä kuvataiteen uusien muotojen, toimintatapojen ja yhteistyökuvioiden edistämistä.

5.3 Kulttuurin ja muiden vastuualueiden välisestä yhteistyöstä

2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminnasta kehottaa kunnan eri toimialojen väliseen yhteistyöhön kulttuuritoiminnan edistämiseksi. Kotkassa keväällä 2020 käytyjen vastuualuekeskustelujen tuloksena vahvistui käsitys kaupungin sisäisen yhteistyön ja synergian tärkeydestä. Seuraavassa on kirjattu muutamia esimerkkejä keskusteluissa syntyneistä ajatuksista yhteistyön muodoiksi.

Varhaiskasvatuksen työntekijät osallistuisivat mielellään lastenkulttuurin toiminnan, kuten esimerkiksi kulttuurin tekijöiden päiväkotivierailujen, ideointiin ja suunnitteluun. Yhteistyötä voitaisiin tehdä myös

henkilökunnan taidekasvatusosaamisen lisäämisessä. Nuorisotyön yksikölle kiinnostavaa yhteistyötä voisi olla esimerkiksi nuorille aikuisille suunnattujen tapahtumajärjestämisen koulutusten organisointi. Kouluissa kannetaan huolta kaupungin eri alueiden välisen kulttuuripalvelujen epätasa-arvon takia. Myös tähän voitaisiin löytää ratkaisuja yhteisellä suunnittelulla.

Kaupungin eri väestöryhmien kulttuuripalvelujen kehittämiselle on suurta tarvetta esimerkiksi kulttuuritilojen suhteen. Vammaisneuvoston kannanotossa edellytetään kaupungin eri tilojen esteettömyyteen liittyvien seikkojen kirjaamista vammaiskortti.fi -alustalle, edistämään palvelujen saavutettavuutta. Maahanmuutto- ja kulttuuripalvelujen yhteistyöllä saavutetaan parempaa ymmärrystä maahanmuuttajataustaisen väestön mahdollisuuksista osallistua kaupungin kulttuuritoimintaan. Yhteinen työ auttaa tässäkin yhdenvertaisuuden parempaan toteutumiseen.

Kaupunkikehityksen ja viestinnän vastuualue on aiemmin tehnyt nykyistäkin tiiviimpää yhteistyötä kulttuuripalvelujen kanssa, ja sille on hyvä rakentaa jatkossakin. Luovan talouden alalla yhteistyö kulttuurikentän ja kehitysyhtiö Cursorin välillä voi luoda uutta luovaa yritystoimintaa.

Kaupunkisuunnittelun ja kulttuurin vastuualueiden rajapinnassa on monia synergian mahdollisuuksia. Kehittämisen kohteita ovat esimerkiksi kaupunkitaiteen monipuolisuus, Karhulan keskustan ja Kyminlinnan tapahtumallisuus, Aalto-arkkitehtuurin aseman ja näkyvyyden tukeminen, poikkihallinnollinen kehittämis-yhteistyö esimerkiksi puistojen osalta sekä julkisen liikenteen aikataulutuksen synkronisoiminen ja mahdolliset erityisjärjestelyt kulttuuritilaisuuksien tarpeita silmällä pitäen.

6 Toimenpiteet

6.1 Yleistä

Seuraavan listauksen toimenpiteillä pyritään tukemaan kotkalaisten taiteen ja kulttuurin tekijöiden toimintaedellytyksiä sekä Kotkan tunnettuutta kulttuurikaupunkina, edistämään siten kaupunkilaisten viihtyvyyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistumista sekä kaupungin elin- ja vetovoiman sekä yrittäjyyden vahvistumista.

Toimenpiteiden kautta parannetaan eri taiteenalojen toiminnan edellytyksiä ja kehittymistä, selkiytetään kaupunkiorganisaation sisäistä, kulttuuritoimin-

taan liittyvää työnjakoa ja koordinaatiota, lisätään eri toimijatasojen välistä yhteistyötä, huolehditaan kulttuurin vastuualueen riittävästä resursseista ja toiminnan kehittämisestä sekä vahvistetaan kaupungin omistamien kulttuuritilojen toimintojen erilaisia profiileja sekä tilojen käyttötehokkuutta ja monipuolisuutta.

Toimenpiteissä korostetaan 2023

Kantasatamaan valmistuvan Kotkan tapahtumakeskus ”Vendan” toiminnan suunnitteluun osallistumista hallitustyöskentelyn kautta, sekä ehdotetaan keskuksen luomien uusien toimintamahdollisuuksien vahvaa hyödyttämistä myös kaupungin omaan toimintaan sekä tilojen saavutettavuutta paikallisille tapahtumajärjestäjille.

Tapahtumakeskuksen sisällöntuotantoa tukemaan pyritään perustamaan Kotkan luovien alojen keskus. Taide- ja kulttuuritoimijoille, tapahtumille, oppilaitoksille ja luovien alojen yrityksille tarkoitettu keskus tarjoaisi edullisia ja synergiaa luovia työskentely- ja kokoustiloja, toimien vetovoimatekijänä luovien alojen yrityksille sekä Kotkaan muuttaville taiteen ja kulttuurin ammattilaisille. Keskus tarjoaisi alustan kaupunkilaisten tapahtumille ja ruohonjuuri-ritason kulttuuritoiminnalle. Keskuksen suunniteltu toteuttamisaikataulu on; 2020-2021 suunnittelu, 2022 korjaus-/perusparannus, 2023 käyttöönotto.

Kotkan kansallisen kaupunkipuiston konseptia ja toimintaa kehitetään edelleen. Kaupungin taide- ja kulttuuritoiminnan strategiset painopisteet ovat yhteistyön lisääminen kaikilla sektoreilla sekä taiteenlajeista musiikki, kuvataide ja elokuva.

Kotkan kulttuuri ry perustettiin syksyllä 2019 edistämään ja kehittämään kotkalaisten kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä ja toiminnan koordinaatiota. Yhdistys on verkostomainen alusta, joka toimii kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden yhteistyökumppanina Kotkan kulttuurisen toiminnan kehitystyössä. Toiminnallisesti se vertautuu esimerkiksi Monikulttuurikeskus Myllyyn, joka kokoa piiriinsä monikulttuurialan kotkalaisia toimijoita. Kotkan kulttuuri ry:n tukemisella vahvistetaan kaupungin kulttuurista yhteispeliä ja synergiaa.

Kotkan musiikin lippulaiva Kymi Sinfonietta on omassa mittaluokassaan huippuluokan klassisen musiikin orkesteri. Kotkajazz on profiloitunut korkealle yli 40 vuoden yhtäjaksoisella klubitoiminnallaan. Kaupungin musiikkitarjontaa täydentävät lukuista kuorot ja orkesterit sekä eri genrejen tapahtumat. Jatkuvuutta tuovat korkeatasoiset oppilaitokset Kotkan konservatorio ja Kotkan seudun musiikkiopisto. 2023 valmistuva Kotkan tapahtumakeskus tarjoaa korkeatasoiset puitteet suurillekin musiikkitapahtumille.

Elokuva on helposti lähestyttävä, äärimmäisen monipuolinen ja digitaalisena tapahtumajärjestelyiltään logistisesti kevyt tuottaa. Kotkaan on mahdollista saada jo olemassa olevan Kolahtaako -tapahtuman lisäksi useita vuosittaisia, eri tavoin profiloituvia yhteistyöfestivaaleja. Kaakon elokuvakomissiossa on hyvää osaamista ja kontakteja uusien elokuvatuotantojen saamiseksi Kotkaan. Alan eri toimijoiden yhteistyöllä Kotkan on mahdollista nousta yhdeksi Suomen kiinnostavimmista elokuva-alan kaupungeista.

Kotkan Taiteilijaseura on tehnyt pitkäjänteistä työtä kuvataidealan kehittämiseksi muun muassa ylläpitämällä jatkuvaa näyttelytoimintaa Galleria Uusikuvasa sekä yhteistyöllä Kotka Art-kesänäyttelyn kanssa. Merikeskus Vellamon näyttelytilat tarjoavat hyvät puitteet ammattimaiselle näyttelytoiminnalle. Kotkan kansallinen kaupunkipuisto ja sen veistospromenadi ovat palkittuja, ainutlaatuisia nähtävyyksiä. Pitkäjänteisellä kehitystyöllä näitä vahvuuksia kehitetään edelleen.

6.2 Toimenpiteet

6.2.2. Ehdotukset, joilla 2021 suoria talousarviovaikutuksia

1. Päätetään vuoden 2021 talousarvion ja henkilöstösuunnitelman laadinnan yhteydessä lastenkulttuurin henkilöstön ja resurssien siirtämisestä osaksi kulttuurin vastuualuetta;
2. Uudistetaan veistospromenadiin liittyvä toiminnallinen ja taloudellinen vastuunjako teknisten palvelujen puisto-osaston ja kulttuurin vastuualueen välillä;
3. Perustetaan kaupungille oma ajankohtaisia ja tulevia tapahtumia esittelevä sähköinen alusta korvaamaan kymenlaakso.fi -sivusto;
4. Otetaan käyttöön kulttuuriavustusten sähköinen hakujärjestelmä;
5. Järjestetään Talvimeripäivät -kaupunkitapahtuma alkuvuonna 2021;

6. Varmistetaan Kymijoen Lohisoiton ja kansainvälisen Uuni Klami-sävellyskilpailun pitkäjänteinen rahoitus;

7. Huolehditaan Kaakon elokuvakomission taloudellisista toimintaedellytyksistä;

8. Varmistetaan Kotkan kulttuuri ry:lle taloudelliset resurssit, joilla se voi kehittää kulttuuritoimijoiden keskinäistä yhteistyötä;

9. Myönnetään Kotkan Taiteilijaseuralle rahoitus Galleria Uusikuvan osa-aikaisen näyttelysihteerin palkkaamiseksi.

6.2.3 Muut toimenpiteet

ORGANISAATIO

Tavoite: Selkiytetään ja koordinoidaan kulttuurin ja muiden vastuualueiden välistä työnjakoa sekä lisätään eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

10. Varataan kulttuurin vastuualueen edustajalle läsnäolo-oikeus kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten hallitusten kokouksissa;

11. Järjestetään säännöllisiä, eri vastuualueiden välisiä poikkisektoraalisia kulttuurin pyöreän pöydän kokouksia;

12. Järjestetään säännöllisiä, eri vastuualueiden ja kolmannen sektorin kulttuuritoimijoiden tapaamisia;

13. Järjestetään yhteistyössä Cursorin kanssa kulttuuritoimijoiden ja paikallisten liikeyritysten säännöllisiä verkostoitumis- ja yhteistyötapaamisia.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Tavoite: Parannetaan kotkalaisen kulttuurin näkyvyyttä kaupunkilaisille ja matkailijoille.

14. Perustetaan kaupungin viestinnän sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen koordinaatiotyöryhmä;

15. Kts. 6.2.2. kohta 3.

KAUPUNGIN OMA KULTTUURITOIMINTA

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Tavoite: Lisätään Kotkan kulttuuritoiminnan näkyvyyttä ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Mahdollistetaan monipuolisen ja uudistuvan taide- ja kulttuuritoiminnan kehittymisen Kotkassa.

16. Osallistutaan proaktiivisesti kulttuurialan valtakunnallisten verkostojen ja hankkeiden toimintaan;

17. Osallistutaan proaktiivisesti Kymenlaakson kulttuurin maakuntaohjelman valmistamiseen sekä Kymenlaakson kuntien kulttuurisen yhteistyön, varain-

hankinnan ja edunvalvonnan kehittämiseen;

18. Edistetään Kymenlaakson kulttuurifoorumin säännöllistä järjestämistä;

19. Valmistetaan Meripäivien kehittämissuunnitelma 2020 aikana

- monipuolistetaan tapahtuman kulttuurisisältöä

- uudistetaan ansaintamallia

- kehitetään tuotantoprosessia

- kehitetään henkilöstön osaamista viestinnän ja digitaalisen markkinoinnin alueilla;

20. Uudistetaan yksikön tuotantojen ja tapahtumien sisältöjä ja toiminnallista ketteryyttä;

21. Käynnistetään ja tuetaan Kotkan elokuvatoiminnan verkostomaista kehitystyötä;

22. Jatketaan alueen tapahtumajärjestäjien tukipalveluiden ja jatkokoulutuksen kehittämistä;

23. Kehitetään Lasten kulttuurikeskuksen toimintaa, organisaatiota ja synergiaa osana muuta kulttuuri-toimintaa;

24. Kehitetään ruotsinkielisen väestöryhmän tarvitsemia kulttuuripalveluja yhteistyössä ko. yhteisöjen kanssa.

Kaupunginkirjasto

Tavoite: Varmistetaan Kotkan kirjastopalvelujen yhdenvertainen saavutettavuus sekä toimitilojen ja toimintamuotojen ajanmukaisuus.

25. Säilytetään kirjaston palvelut ja tapahtumat edelleen maksuttomina, ja henkilöstön määrä vähintään nykytasolla;

26. Panostetaan edelleen lukemisen edistämiseen;

27. Osallistutaan proaktiivisesti Karhulan uuden lukokorttelin osaksi tulevan kirjaston suunnitteluun;

28. Osallistutaan proaktiivisesti pääkirjaston peruskorjauksen selvitystyöhön ja tilasuunnitelman valmistamiseen;

29. kehitetään edelleen kirjastojen maksuttomien kokoontumis- ja tapahtumatilojen käyttämistä kulttuuritilaisuuksissa

30. Suunnitellaan pääkirjaston omatoimikäyttöä viikonloppujen aukiolojen mahdollistamiseksi;

31. Valmistellaan kirjastoauton uusimista 2025 mennessä;

32. Uudistetaan kirjaston toiminnallisuutta lisäämällä monikulttuurista toimintaa sekä e-aineistoa ja -toimintaa.

Kymenlaakson museo

Tavoite: Vahvistetaan museon roolia paikallisena ja alueellisena asiantuntijaorganisaationa.

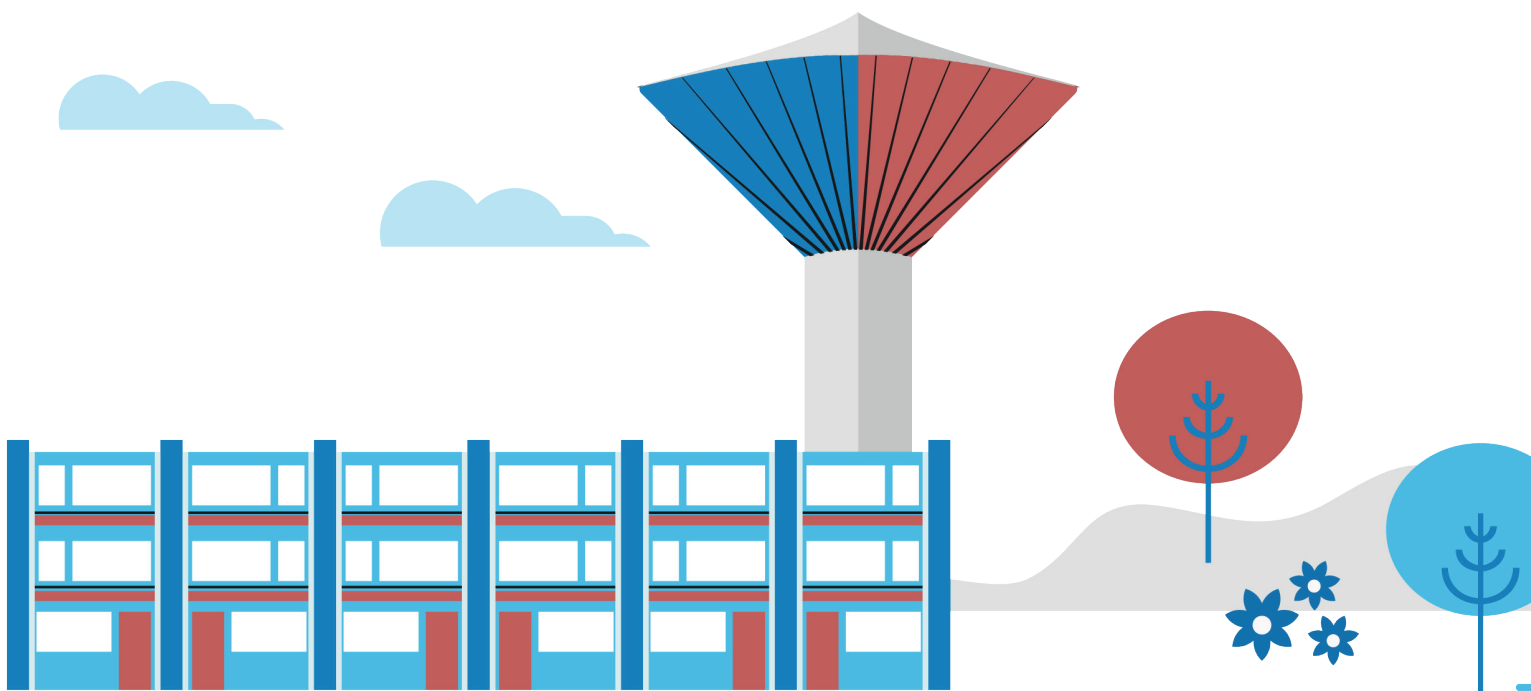
33. Edistetään paikallista kulttuuriperintötyötä;

34. Kehitetään aluevastuumuseon toimintoja ja palveluja;

35. Kehitetään edelleen uuden Kohtalona Ruotsinsalmi- päänäyttelyn yleisötyön muotoja ja muita palveluja;

36. Tarkistetaan Vellamon yläkerroksen näyttelykonseptia;

37. Kehitetään edelleen kaupungin taidekokoelman kartuttamis- ja ylläpitotoimintaa sekä kuratoituja taidenäyttelyjä;

KAUPUNKIKONSERNIN KULTTUURILAITOKSET

Kotkan kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta, Maretarium

Tavoite: Kaupungin omistamat kulttuurilaitosyhtiöt ovat elinvoimaisia, ja ne tarjoavat kiinnostavia sisäl-töjä kaupunkilaisille, alueen asukkaille ja matkailijoille.

38. Turvataan kaupunginteatterin ja Sinfoniettan resurssit siten, että laitosten valtionosuusrahoitukset eivät vaarannu:

39. Edistetään laitosten yhteis- ja kehittämistoimintaa erityisesti viestinnän ja markkinoinnin alalla;

40. Edistetään yhtiöiden yhteistyötä kaupungin muiden kulttuuritoimijoiden kanssa mm. (kulttuurin vastualueen asiantuntijajäsenyys laitosten hallituksissa, tila- ja tapahtumayhteistyö, Ruorin mahdollinen hyödyntäminen asiakaspalvelussa ja lipunmyynnissä).

TILAT JA ULKOALUEET

Tavoite: Kotkan kulttuuritilat ovat asianmukaisesti varusteltuja, niiden käyttö on monipuolista ja tapahtumajärjestäjille saavutettavaa. Kotkalla on vahva imago kauniiden ja monipuolisten puistojen kaupunkina. Kotkan tapahtumakeskus on kiinnostava ja haluttu tapahtumien järjestämisen paikka, jonka ohjelma on korkeatasoista sekä alueellisesti ja valtakunnallisesti kiinnostavaa. Kotkan luovien alojen keskus kokoaa synergiseen toimintaan kaupungin kulttuurin ja luovien alojen toimijoita.

41. Kotkan kansallinen kaupunkipuisto
Kehitetään Kotkan veistospromenadi-konseptia ja sen tunnettuutta edelleen. Selvitetään mahdollisuuksia järjestää siihen liittyviä vuosittaisia tapahtumia (esim. Kotkan kansainvälinen veistosbiennaali, veistostaiteen symposium)

42. Perustetaan kaupungin verkkosivuille ”tilapankki”, josta löytyy ajankohtainen tieto erilaisten, kulttuurille sopivien tilojen koosta, varustelusta ja yhteystiedoista.

43. Vellamo
- Kehitetään edelleen Vellamon tilojen käyttämistä kulttuuritilaisuuksissa;
- Hyödynnetään Ruuma-tilaa kulttuuritoimijoiden kokoontumis- ja koulutustilaisuuksissa.

44. Konserttitalo
- Toteutetaan tarvittavat peruskorjaustoimenpiteet;
- Selvitetään konserttitalon toimintaan ja profiiliin liittyvät muutostarpeet suhteessa tapahtumakeskuksen valmistumiseen ja toimintaan;
- Selvitetään muutostarpeet konserttitalon vuokraamistoiminnan käytännöissä Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:n, tilapalvelujen ja kulttuurin vastualueen välillä.

45. Nelosteatteri
- Huolehditaan tilojen varustelun ajanmukaisuudesta ja turvallisuudesta;
- Tuetaan tilan toiminnan kehittämistä kaupunkilais-

ten matalan kynnyksen tapahtumien ja harrastamisen paikkana.

46. Ateljeet

- Huolehditaan tilojen varustelun ajanmukaisuudesta ja turvallisuudesta.

47. Kyminsuu

- Kehitetään Kyminsuuta Karhulan alueellisena kulttuurikeskuksena yhteistyössä Karhulan Työväen Näyttämö ry:n kanssa.

48. Kotkan tapahtumakeskus "Venda"

- Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen edustaja osallistuu tapahtumakeskuksen toiminnan suunnitteluun yhtiön hallituksessa;
- Varmistetaan, että tapahtumakeskuksen tilojen vuokrataso pysyy saavutettavana paikallisille toimijoille;
- Edistetään klubityyppisen musiikkitalan kehittämistä Vendassa.

49. Kotkan luovien alojen keskus

- Käynnistetään prosessi Kotkan kulttuurin ja luovien alojen yhteisen keskuksen perustamiseksi esimerkiksi Kotkansaaren vanhan sairaalan tiloihin;
- Mahdollisia kumppaneita/tilan käyttäjiä esimerkiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK, Kotkan seudun musiikkiopisto, Nuorisoteatteri, Lasten Kulttuurikeskus, Nuorisotyö, Kotkan kulttuuriry, Kotkan Taiteilijaseura, Pekkasaakatemia, kaupunkilaisten kulttuuriyhdistykset ja seurat, luovan alan yritykset;
- 2020-2021: tarveselvitys, hankesuunnitelma, ulkopuolisen rahoituksen hankinta (mm. opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuritilojen perustamisen ja peruskorjauksen tuki);
- 2022: tarvittavat korjaustoimenpiteet / asteittainen käyttöönotto;
- 2023: keskus avautuu.

ERI TAITEENALAT

Musiikki

Tavoite: Kotka on tunnettu laadukkaasta ammatillisesta ja kaupunkilaisten omasta musiikkitoiminnastaan. Kaupungissa on asianmukaiset ja saavutettavat musiikin harjoitteluun ja esittämiseen sopivat tilat.

50. Varmistetaan Kymi Sinfoniettan taloudelliset resurssit;

51. Kts 6.2.2. kohta 6;

52. Tuetaan Kotkajazz ry:n toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä;

53. Tuetaan kotkalaisten kuorojen, orkestereiden ja eri alojen musiikkitapahtumien toimintaa;

54. Varmistetaan Kotkan seudun musiikkiopistolle pysyvät terveelliset toimitilat esimerkiksi Kotkan Luovien alojen keskuksesta tai Karhulan koulukorttelista.

Elokuva

Tavoite: Kotka on tunnettu monipuolisista elokuva-tapahtumistaan ja hyvästä kumppanuudestaan elokuvatuotantojen tuotantoyhtiöiden kanssa. Kotkan elokuvateatteritoiminta on sisällöltään kiinnostavaa sekä infrastruktuuriltaan modernia ja elinvoimaista.

55. Kehitetään strategisesti ja pitkäjänteisesti Kotkaa elokuvatapahtumien ja -toiminnan kaupunkina tapahtumajärjestäjien, elokuvakomission, elokuvateatteriyrittäjien ja muiden toimijoiden yhteistyöllä;

- Kts 6.2.2. kohta 7;

- Tuetaan Kolahtaako-tapahtuma sekä kehitetään edelleen yhteistyötä Viipurin elokuvafestivaalin kanssa;

- Käynnistetään 2021 vuosittain järjestettävä Kotka International Film Festival kumppanina Emissa ry (Scandinavian International Film Festival SCIFF);

- Solmitaan kumppanuuksia muiden elokuvafestivaalien kanssa (mm. Rakkautta & Anarkiaa) ja Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (KAVI) kanssa. Kehitetään niiden kanssa alan uusia tapahtumia Kotkassa;

- Perustetaan Kymenlaakson elokuva-/audiovisuaalisen alan toiminnan yhteistyöverkosto;

- Selvitetään mahdollisuudet kehittää elokuva-alan ja siihen liittyvien ammattikoulutuksen alojen koulutusta Kotkassa.

Kuvataide

Tavoite: Kotka on tunnettu korkealaatuisen kuvataiteen ja taiteilijoiden hyvien työskentelytilojen ja -mahdollisuuksien kaupunkina.

56. Edistetään kotkalaisen kuvataidekentän kehittymistä kumppanuudella Kotkan Taiteilijaseuran kanssa;

57. Kts. 6.2.2. kohta 9;

58. Suunnitellaan Kotkan Luovien alojen keskukseen paikallisille kuvataiteilijoille edullisia työtiloja. Perustetaan kuvataiteilijoiden residenssiohjelma;

59. Hankitaan paikallisilta taiteilijoilta teoksia uusiin julkisiin rakennuksiin prosenttiperiaatteen mukaisesti;

60. Kartutetaan kaupungin taidekokoelmaa erityisesti paikallisten taiteilijoiden teoksilla;

61. Kehitetään Kymenlaakson museon taidemuseotoimintaa edelleen.

Esittävä taide

Tavoite: Esittävän taiteen ammattilaisilla ja harrastajilla on asianmukaiset resurssit ja toimitilat. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on hyvin toimivaa ja säännöllistä.

62. Varmistetaan Kotkan kaupunginteatterin taloudelliset ja toiminnalliset resurssit;

63. Tuetaan esittävän taiteen ammattilaisten toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä;

64. Edistetään kaupunkilaisten omaehtoista esittävän taiteen toimintaa yhteistyössä muun muassa Nelosteatterin talotoimikunnan ja Karhulan Työväen näyttämö ry:n kanssa;

65. Tuetaan Kotkan Nuorisoteatteria selvittämällä mahdollisuuksia pysyviin, asianmukaisiin tiloihin.

Kirjallisuus

Tavoite: Kotkalainen kirjallisuuskenttä on kehittyvä ja yhteisöllinen. Lasten ja nuorten lukemisen ja kirjoittamisen taso on valtakunnallista keskitasoa.

66. Käynnistetään Pekkas-akatemian toiminta vapaa-muotoisena kirjoittajien yhteistyöverkostona;

67. Tuetaan lasten ja nuorten kirjoittamisen ja lukemisen harrastusta kirjaston ja opetusviraston yhteistyöllä osana em. perustoimintaa sekä hankkeiden kautta;

68. Huolehditaan Pertsan ja Kilun lastenkirjallisuuspalkinnon jakamisesta joka toinen vuosi;

69. Käynnistetään vuosittaisen essee-kirjoituskilpailun yhteistyöprojektina Kymenlaakson kesäyliopiston ja TSL:n Kotkan osaston kanssa.

TAPAHTUMAT

Tavoite: Kotkassa on monipuolinen ja elävä tapahtumakenttä, jonka ammattitaitoisesti tuottamat tapahtumat ja tilaisuudet ovat turvallisia ja saavutettavia eri kaupunginosien ja Kymenlaakson asukkaille. Kotkan Meripäivät on kehittyvä ja kiinnostava kesätapahtuma, jolla on merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset.

70. Kehitetään Meripäiviä Kotkan kulttuurin lippulainaksi;

71. Tuetaan kaupungin tapahtumajärjestäjiä toiminnan kehittämisessä neuvonnan, koulutustilaisuuksien ja tuotannollisen avun kautta;

72. Tuetaan tapahtumien varainhankintaa yhteisten hakemusten kautta;

73. Kannustetaan ja tuetaan tapahtumien järjestämistä kaupungin eri osissa;

74. Edistetään Kritiikkipäivä -tapahtuman toteuttamista yhteistyössä paikallisten kumppanien kanssa.

TALOUS

Tavoite: Kulttuurin vastuualueen toimintaa resursoidaan taloudellisesti ja henkilökunnan osalta riittävästi suhteessa kaupunkistrategian tavoitteisiin. Kulttuuriavustusjärjestelmä on selkeä ja tarkoituksenmukainen, ja avustusten haku ja siihen liittyvä opastus on järjestetty saavutettavalla tavalla. Ulkopuolisen kulttuurirahoituksen haku on jatkuvaa ja järjestelmällistä.

75. Turvataan kulttuurin vastuualueen yksiköiden sekä kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten rahoitus;

76. Lisätään kulttuuriavustusten määrää pitkäjänteisesti;

77. Kehitetään kulttuuriavustusjärjestelmää edelleen. Selvitetään mahdollisuus siirtää porrastettuun tukijärjestelmään;

78. Siirretään suurimpien kulttuuritapahtumien (mm. Kymijoen Lohisoitto) kaupunginhallituksen budjettiin. Vaihtoehtoisesti siirretään kaupunginhallituksen kulttuuritoiminnalle myöntämät avustukset (mm. kansainvälinen Uuno Klami-sävellyskilpailu) elinvoimautakunnan päätettäväksi ja osaksi kulttuuriavustusbudjettia;

79. Panostetaan ulkopuolisen kulttuurirahoituksen pitkäjänteiseen hankintaan kaupungin omille ja yhteistyöhankkeille ministeriöiden, säätiöiden ja EU-rahoituksen rahoitusinstrumenteista;

80. Tehostetaan neuvontaa kolmannen sektorin toimijoiden kaupungin kulttuuriavustusten ulkopuolisten avustusten hankinnassa ja yhteistyökumppanuuksien kehittämisessä.

SAAVUTETTAVUUS

Tavoite: Kotkan kulttuuripalvelut ja -toiminta ovat taloudellisesti ja fyysisesti saavutettavia yhdenvertaisesti eri asiakasryhmille.

81. Järjestetään säännöllisiä kulttuurin info- ja keskustelutilaisuuksia kaupunkilaisille yhteistyössä osallisuuskoordinaattorin kanssa;

82. Kehitetään eri kaupunginosien asukkaiden mahdollisuuksia kulttuuritilaisuuksiin osallistumiseen joukkoliikenteen tai muiden järjestelyiden avulla;

83. Selvitetään mahdollisuus ottaa käyttöön sosiaalisiin perustein kaupunkilaisille jaettava Kulttuuria kaikille-palvelun Kaiku-kortti tai terveyserojen kaventamiseksi kehitetty Kimmoke-ranneke yhteistyössä hyvinvointilautakunnan kanssa;

84. Selvitetään mahdollisuudet yhteistyöhön Kymen Soten kanssa ”kulttuurilähetteen/kulttuurireseptin” käyttöön ottamiseksi tukemaan eri asiakasryhmien omaehtoista harrastamista ja osallistumista;

85. Ohjeistetaan kulttuuritoimijat ja -laitokset päivittämään vammaiskortti.fi -alustalle tiedot Kotkan kulttuuritilojen esteettömyyteen liittyvistä asioista. Kulttuuritoimijat sitoutuvat laskemaan vammaisen henkilön avustajan veloitus tilaisuuksiin;
86. Selvitetään vapaaehtoistoimin toteutettavan kulttuuriluotsitoiminnan järjestämistä yhteistyössä kaupungin osallisuuskoordinaattorin kanssa;
87. Kehitetään ikäihmisille suunnattuja kulttuuripalveluja yhteistyössä hyvinvointilautakunnan ja Ikäihmisten neuvoston kanssa;
88. Edistetään Kotkan maahanmuuttajataustaisen väestöryhmän osallistumista kaupungin kulttuuripalveluihin yhteistyössä kaupunkikonsernin kulttuurilaitosten, maahanmuuttopalvelujen, Monikulttuurikeskus Myllyn ja yhdistysten kanssa.

ILMASTO- JA KIERTOTALOUS

Tavoite: Kotkan kulttuurinen toiminta edistää kaupungin Hinku-kuntatoiminnan periaatteita.

89. Jatketaan prosessia, jossa Meripäiville myönnetään Ekokompassi-sertifikaatti
90. Edistetään aktiivisesti tavaroiden yhteiskäyttöä esimerkiksi laajentamalla kirjastopalveluiden kautta lainattavien tavaroiden valikoimaa.
91. Järjestetään erityisesti uusiin kulttuuritiloihin yhteiskäyttöön soveltuvia opiskelu- sekä työskentelytiloja (co-working), edistään näin kokonaisenergiankulutusta vähentävää tilatehokkuutta.
92. Selvitetään mahdollisuuksia tarjota tiloja ja välineitä pienimuotoisen tavaroiden korjaamisen toiminnalle esimerkiksi suunnitellussa luovien alojen keskuksessa
93. Huomioidaan kulttuuritapahtumien järjestämisessä joukkoliikenneyhteydet niin tapahtumien sijainnin kuin ajankohdan näkökulmasta.
94. Huomioidaan yhteiskäytön kehittämisessä, että kaupungin tuottamat palvelut eivät haittaa mahdollisten kaupallisten palveluiden kehittämistä.

LÄHTEET

Verkkokyselyt

- Kuntalaiskysely 9.3.-5.4.2020
- Kulttuuritoimijakysely 6.-22.4.2020

Kirjalliset lähteet

- Kotka 2025 kaupunkistrategia, kaupunginvaltuusto 14.5.2018, päivitetty 11.11.2019
- Kotkan elinvoiman tiekartta, elinvoimalautakunta, 14.11.2017
- Kotkan kulttuurin tiekartta, elinvoimalautakunta, 1.2.2015
- Kotkan kuvataideohjelma, elinvoimalautakunta 1.1. 2018
- Helsingin kulttuuristrategia 2012-2017, kulttuuri- ja kirjastolautakunta 2011.
- Jyväskylän kulttuurisuunnitelma, kulttuuri- ja liikuntalautakunta 29.11.2017
- Jyväskylä. Taide- ja kulttuurilaitokset osana Jyväskylän kehitystä ja hyvinvointia. Cuporen verkkojulkaisu 56, 2019.

Suulliset lähteet

Taiteenaloakohtaiset keskustelutilaisuudet

- Esittävä taide, 16.9.2019 Merikeskus Vellamo
- Kirjallisuus, 23.9.2019, Merikeskus Vellamo
- Musiikki, 19.9.2019, Merikeskus Vellamo
- Visuaaliset taiteet, 24.9.2019, Merikeskus Vellamo

Vastuualuekohtaiset keskustelut

- Kaupunkikehitys ja viestintä, 7.4.2020
- Kaupunkisuunnittelu, 8.5.2020
- Liikunta, 23.3.2020
- Maahanmuuttopalvelut, 24.3.2020
- Nuorisotoimi, 30.3.2020
- Opetustoimi, 9.3.2020
- Tekniset palvelut, 30.3.2020
- Varhaiskasvatus, 14.4.2020

Muut keskustelut

- Cursor, kiertotalous & kestävä kehitys -asiantuntija Esa Partanen, 19.5.2020
- Ikäihmisen neuvosto, puheenjohtaja Erkki Hänninen, 20.5.2020
- Vammaisneuvosto, puheenjohtaja Leena Heino, 20.5.2020

Kulttuurijohtaja Tomi Purovaara
tomi.purovaara@kotka.fi
040 668 2747

